

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง โดยใช้แนวคิดละครในการศึกษาเพื่อส่งเสริม ทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย

Received: 21 July 2025

Revised: 24 July 2025

Accepted: 30 July 2025

ชลลดา ทุยเวียง*

อพรพรรณ บุตรกัตัญญ**

ปิยะนันท์ หิรัณย์ชโลทร***

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองโดยใช้แนวคิดละครในการศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่าง คือ เด็กชายและเด็กหญิง อายุ 4-5 ปี ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 2/8 จำนวน 20 คน 1 ห้องเรียน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบยกกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ 1) แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองโดยใช้แนวคิดกระบวนการละคร 8 อาชีพ ประกอบด้วย 6 ชั้น ได้แก่ ชั้นที่ 1 รู้จักตัวละคร ชั้นที่ 2 เรียนรู้คำศัพท์และบทสนทนาของตัวละคร ชั้นที่ 3 แต่งกายตามคาแรคเตอร์ของตัวละคร ชั้นที่ 4 พูดบทสนทนา ชั้นที่ 5 เล่นบทบาทสมมติ ชั้นที่ 6 สรุปการแสดง 2) แบบประเมินทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองของเด็กปฐมวัย วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองโดยใช้แนวคิดละครในการศึกษา มีคะแนนของค่าเฉลี่ยของทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษทั้งโดยรวมและรายด้านหลังได้รับการจัดประสบการณ์สูงขึ้นกว่าก่อนการจัดประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยเด็กสามารถฟังภาษาอังกฤษได้ดีขึ้นจากการเล่นเกมและกิจกรรม จากการฟังคำสั่งเป็นภาษาอังกฤษและปฏิบัติตาม รวมถึงสามารถพูดภาษาอังกฤษได้ดีขึ้นโดยการเรียนรู้คำศัพท์ สามารถออกเสียงคำศัพท์ได้อย่างถูกต้องและพูดเป็นประโยคสั้นๆ ได้ตามบทสนทนาของละครที่กำหนดไว้

บทความวิจัย

บทคัดย่อ

คำสำคัญ

การจัดประสบการณ์
การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
เป็นภาษาที่สอง;
ละครในการศึกษา;
ทักษะการฟังและการพูด
ภาษาอังกฤษ;
เด็กปฐมวัย

* นิสิตระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชาปฐมวัยศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ติดต่อได้ที่: chollada.tuy@ku.th

** รองศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาปฐมวัยศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ติดต่อได้ที่: oraphan.b@ku.th

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาปฐมวัยศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ติดต่อได้ที่: piyanan.h@nontri.ku.ac.th

Learning Provision of English as a Second Language Using Drama in Education to Promote the English Listening and Speaking Skills of Preschoolers

Received: 21 July 2025

Revised: 24 July 2025

Accepted: 30 July 2025

Chollada Tuyweang *

Oraphan Butkatunyoo **

Piyanan Hirunchalothorn ***

This study aimed to examine the effects of learning provision of English as a second language by using drama to promote English listening and speaking skills of preschoolers. The sample group consisted of 20 boys and girls, aged 4-5 years old, studying in one preschool 2/8 classroom, selected by cluster sampling. The instruments used in the study were: 1) English as a second language lesson plan using the 8 careers drama in education concept, which consisted of six steps: step 1: getting to know the characters; step 2: learning the vocabulary and dialogue of the characters; step 3: dressing up according to the characters; step 4: speaking the dialogue; step 5: role-playing; and step 6: summarizing the performance; and 2) an assessment form of the preschoolers' English listening and speaking skills. The statistics used for quantitative data analysis were mean, standard deviation, and dependent sample t-test. Qualitative data were analyzed using content analysis. The study found that the preschoolers who were provided learning provision of English as a second language through drama had significantly higher mean scores than before the study at the .05 level of significance, both overall and in terms of each aspect, including both listening and speaking skills. They improved their English listening skills

Research Article

Abstract

Keywords

English as a second
language learning
provision experience;
drama in education;
English listening
and speaking skills;
preschoolers

* Master's student, Early Childhood Education Program, Department of Education, Faculty of Education, Kasetsart University, e-mail: chollada.tuy@ku.th

** Associate Professor, Early Childhood Education Program, Department of Education, Faculty of Education, Kasetsart University, e-mail: oraphan.b@ku.th

*** Assistant Professor, Early Childhood Education Program, Department of Education, Faculty of Education, Kasetsart University, e-mail: piyanan.h@nontri.ku.ac.th

skills through games and activities, which required them to listen to and follow instructions. Additionally, their speaking skills developed as they learned new vocabulary, they pronounced words correctly and were able to form short sentences based on the given dialogues in the drama.

1. บทนำ

เด็กปฐมวัยเป็นช่วงวัยที่เด็กมีอัตราการเจริญเติบโตสูงสุดและมีพัฒนาการที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว แสดงให้เห็นจากข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการทางสมองโดยเฉพาะหน้าต่างแห่งโอกาส (window of opportunities) โดยมีข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาที่สองได้อย่างรวดเร็วและส่งผลดีต่อเด็ก (McCain & Mustard, 1999) โดยประเทศไทยยังคงประสบปัญหาและความท้าทายในการสื่อสารภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองของนักเรียนและนักศึกษาไทย แม้จะมีความพยายามพัฒนาอย่างต่อเนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการ (ชัยรีย์ บุญาค, 2564) ซึ่งทักษะภาษาอังกฤษเป็นกุญแจสำคัญของการสื่อสารในโลกยุคใหม่ โดยเฉพาะในบริบทของ Thailand 4.0 จากผลการประเมินความสามารถทางภาษาอังกฤษ ได้แก่ TOEFL และ TOEIC พบว่าเด็กไทยยังมีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยอาเซียน ส่งผลให้ประเทศเสียเปรียบในการแข่งขันระดับโลก ดังนั้น เพื่อยกระดับทักษะภาษาอังกฤษ การเรียนการสอนควรเน้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าเน้นไวยากรณ์เพียงอย่างเดียว และควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกพูดกับเจ้าของภาษา รวมถึงเริ่มเรียนรู้ได้ตั้งแต่เด็กปฐมวัยดังข้อมูลที่กล่าวข้างต้น ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่กระตุ้นความสนใจ สร้างแรงบันดาลใจ ตลอดจนความเข้าใจ ประกอบการคิดวิเคราะห์และการถ่ายทอดความคิดเป็นภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพ (พาสนา จุลรัตน์, 2561)

แอนดรูว์ กลาส (Andrew Glass) (บริติช เคานซิล ประเทศไทย, 2563) ระบุว่าปัญหาทักษะภาษาอังกฤษของประเทศไทยมีสาเหตุหลัก 4 ประการ ได้แก่ ความสามารถของครูส่วนใหญ่อยู่ในระดับต่ำกว่ามาตรฐาน (A2 หรือต่ำกว่า) ความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา วิธีการสอนที่เน้นไวยากรณ์และการท่องจำมากกว่าทักษะสื่อสาร และระบบประเมินผลที่ไม่สนับสนุนการใช้ภาษาอังกฤษในบริบทจริง ส่งผลให้การเรียนภาษาอังกฤษไม่ตอบโจทย์การใช้งานในชีวิตประจำวัน ซึ่งการสอนภาษาที่ให้ประสิทธิผลกับเด็กนั้นควรเริ่มต้นตั้งแต่ระดับปฐมวัยเนื่องจากเป็นวัยที่สามารถเรียนรู้ภาษาที่สองได้อย่างรวดเร็ว หลักสูตรภาษาอังกฤษในระดับปฐมวัยควรเปลี่ยนแปลงเพื่อตอบสนองต่อแผนการพัฒนาระบบการศึกษาที่มีคุณภาพตามแผน พ.ศ. 2560-2579 (รวิ ศิริปริชยากร, 2567) ซึ่งการเรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับปฐมวัยเป็นนโยบายที่ได้รับการสนับสนุนจากหลายประเทศในเอเชีย โดยมีแนวคิดว่าการเริ่มเรียนรู้เร็วจะช่วยให้เด็กพัฒนาความสามารถทางภาษาได้ดียิ่งขึ้น (Zein & Butler, 2023) จะเห็นได้ว่าภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษาและการประกอบอาชีพในสังคมโลก ปัจจุบัน การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นให้ครูและผู้เรียนพัฒนาร่วมกันและเปลี่ยนการสอนเป็นแนวทาง “สอนน้อย เรียนมาก” ให้มีความสำคัญกับการเรียนรู้จากการปฏิบัติและประสบการณ์จริง (อรรชนิดา หวานคง, 2559)

ละครในการศึกษา (Drama in Education: DIE) จึงเป็นวิธีการสอนที่สอดคล้องกับการพัฒนามนุษย์ทั้งทางสังคมและอารมณ์ ละครเป็นวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กในทุกด้าน ทั้งทางสังคม อารมณ์และความคิดสร้างสรรค์โดยเฉพาะภาษา (Ozgur Isyar & Akay, 2017) ซึ่งแนวคิดเกี่ยวกับการสอนละครในโรงเรียนเกิดขึ้นโดยโดโรธี ฮีธโคต (Dorothy Heathcoat) นักคิด ครูและผู้นักเบิกการพัฒนการใช้ละครในการศึกษา ที่มองเห็นคุณค่าทางการเรียนรู้ผ่านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมละครของเด็ก โดยเน้นการใช้บทบาทสมมติ (Role Play) ผ่านกระบวนการของละคร เน้นความเข้าใจและให้ครูเป็นผู้กำหนดแผนงานกิจกรรมที่มีการสอนละครอย่างมีระบบและแผนหลัก โดยที่มีการวางแผนกิจกรรมทุกขั้นตอนเพื่อให้เด็กพัฒนาไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้นำมาสู่แนวคิดเกี่ยวกับละครกระบวนการเป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนในเชิงองค์รวม โดยอาศัยการเล่นเกมละครและบทบาทสมมติเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ (พรรัตน์ ดำรุง, 2557) ซึ่งแนวคิดกระบวนการจัดการเรียนการสอน

โดยใช้บทบาทสมมติ (Role Play) เป็นวิธีการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนและใช้กิจกรรมจูงใจ ได้แก่ เกม นิทาน หรือภาพจำลอง เพื่อกระตุ้นความสนใจ ซึ่งกระบวนการนี้ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกคิด วิเคราะห์และใช้ภาษาในสถานการณ์จำลองที่ใกล้เคียงความเป็นจริง (ชมพูนุท ธนบดี และคณะ, 2548)

ผู้ศึกษานำทฤษฎีการแสดงของคอนสแตนติน สแตนนิสลาฟสกี (Konstantin Stanislavski) ที่เชื่อว่าการแสดงที่ดีต้องสะท้อนตัวละครอย่างสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ พร้อมเน้นว่าการแสดง คือ การกระทำที่มีเป้าหมายชัดเจนและเกิดจากความรู้สึกภายในที่สมเหตุสมผลสอดคล้องกับความจริงของตัวละครและแนวคิดมนต์สมมติ "Magic If" ที่การใช้จินตนาการในการจำลองตัวเองในสถานการณ์สมมติเพื่อให้เข้าใจและตอบสนองในบทบาทต่างๆ (ธัญญรัตน์ ประดิษฐ์แท่น, 2562) มาปรับใช้ในหลักการสร้างบทบาทของตัวละครสำหรับเด็กในขั้นการเรียนรู้ตัวละครและขั้นการเล่นบทบาทสมมติที่นำไปสู่การสร้างทักษะด้านการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองสำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งแนวคิดนี้ถูกนำมาประยุกต์ใช้กับเด็กในการแสดงบทบาทสมมติ เพื่อช่วยให้เด็กเข้าใจและเชื่อมโยงกับตัวละครได้อย่างเป็นธรรมชาติ อันเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาทักษะทางภาษา

หลักสูตร Nurturing Early Learners (NEL) ของสิงคโปร์ (Ministry of Education, Singapore, 2019) ซึ่งเน้นพัฒนาการของเด็กวัย 4-6 ปี ใน 6 ด้านหลัก ได้แก่ ศิลปะสร้างสรรค์ การสำรวจโลก การสื่อสารภาษา การพัฒนาทักษะกล้ามเนื้อ การคำนวณและการพัฒนาสังคมอารมณ์ จุดสำคัญอยู่ที่การพัฒนาทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียนภาษาอังกฤษและภาษาแม่ พร้อมทั้งปลูกฝังความสนใจในภาษาเพื่อสร้างรากฐานการเรียนรู้ในอนาคต ครูได้รับการสนับสนุนให้มีความยืดหยุ่นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับความสามารถ ความสนใจและความต้องการของเด็กเพื่อส่งเสริมพัฒนาการอย่างรอบด้านและมีประสิทธิภาพ โดยผู้ศึกษามุ่งพัฒนา 1) ด้านการฟัง ได้แก่ การปฏิบัติตามคำสั่ง การเข้าใจสิ่งที่ได้ฟัง 2) ด้านการพูด ได้แก่ การออกเสียงคำศัพท์ การพูดโต้ตอบเป็นคำหรือประโยค

ผู้ศึกษาได้นำองค์ความรู้และหลักการออกแบบการจัดประสบการณ์เรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้แนวคิดละครในการศึกษา ซึ่งสามารถช่วยกระตุ้นให้เด็กใช้ทักษะภาษาอังกฤษที่ได้เรียนรู้ผ่านบทบาทสมมติเกี่ยวกับอาชีพ โดยนำศิลปะการละครมาปรับใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ การเล่นบทบาท ซึ่งการใช้ละครในการศึกษาที่มีกระบวนการที่เน้นการฟังและการพูดสื่อสารรวมเข้ากับการเรียนรู้ภาษาอาจเป็นทางเลือกที่ดีในการช่วยให้เด็กปฐมวัยเกิดการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษด้วยการทำให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้ที่น่าสนใจและเหมาะสมกับธรรมชาติตามวัยของเด็ก

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองโดยใช้แนวคิดละครในการศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย

3. วรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

3.1 แนวคิดเกี่ยวกับการสอนละครในโรงเรียน

การสอนละครในโรงเรียนโดยโดโรธี ฮีธโคต (Dorothy Heathcoat) มุ่งเน้นการใช้ละครเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ผ่านการมีส่วนร่วมของเด็ก ละครในการศึกษา (Drama in Education: DIE) เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่ใช้ละครมาเป็นสื่อในการเรียนรู้โดยไม่เน้นการผลิตละคร แต่เน้นการพัฒนาผู้เรียนผ่านการเล่นบทบาทสมมติ (Role play) โดยครูมีบทบาทในการวางแผนกิจกรรมอย่างเป็นระบบเพื่อให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงและสถานการณ์จำลอง ผ่านเทคนิคที่กาวิน โบทตัน (Gavin Bolton) กับฮีธโคต (Heathcoat) ได้ร่วมกันสร้างสรรค์เรียกว่า “ครูในบทบาทสมมติ” (Teacher in Role) ซึ่งครูจะมีบทบาทสำคัญในการมีส่วนร่วมสวมบทบาทเป็นตัวละครสำคัญและนำพาเด็กไปสู่เป้าหมาย ด้วยการตั้งคำถามหรือนำเรื่องราว นำมาสู่แนวคิดเกี่ยวกับละครกระบวนการเป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนในเชิงองค์รวม โดยอาศัยการเล่นเกมละครและบทบาทสมมติเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ (พรรัตน์ ดำรุง, 2557) สอดคล้องกับขั้นตอนหรือกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติเป็นแนวทางที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น โดยเริ่มจากการศึกษาหลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้เพื่อกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน ตามด้วยการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนและการใช้กิจกรรมจูงใจ ได้แก่ เกม นิทาน หรือภาพจำลองเพื่อสร้างความสนใจ จากนั้นจึงวางแผนและออกแบบการแสดงอย่างเป็นระบบ รวมถึงการแสดงบทบาทสมมติจริงในชั้นเรียน ปิดท้ายด้วยการอภิปรายผลและประเมินผล การเรียนรู้ ซึ่งช่วยพัฒนาทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ การสื่อสารและการทำงานร่วมกันของผู้เรียน (ชมพูนุท ธนบดี และคณะ, 2548) ทั้งนี้ ปวีณา แซ่มซ้อย (2562) อธิบายว่ากระบวนการละคร คือ การนำศิลปะการละครมาประยุกต์ใช้ผ่านกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ การเล่นบทบาทสมมติ การเล่าเรื่อง การแสดง เกมเคลื่อนไหวและการใช้ไหวพริบในการสื่อสาร โดยบูรณาการกิจกรรมเหล่านี้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมและพัฒนาทักษะผู้เรียนอย่างรอบด้าน ซึ่งการใช้ละครในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษช่วยส่งเสริมแรงจูงใจและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน โดยเฉพาะผ่านกิจกรรมกลุ่มและการสวมบทบาทที่ต่อเนื่อง (Mar et al., 2021) ซึ่งการแสดงละครเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาอย่างลึกซึ้ง ผ่านการมีส่วนร่วมทั้งทางร่างกาย อารมณ์และการกระทำจริงที่พัฒนาทักษะทางสังคม การสื่อสารและความคิดสร้างสรรค์ โดยกระบวนการจัดกิจกรรมประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ ได้แก่ การเตรียมบทละคร การเลือกบทบาท การฝึกซ้อม การเตรียมอุปกรณ์การแสดงจริงและการอภิปรายสรุปบทเรียน (ทิศนา แหมมณี, 2563)

3.2 ทฤษฎีด้านการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองในเด็กปฐมวัย

วิธีการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองได้พัฒนาขึ้นหลากหลายแนวทางตามทฤษฎีและบริบทการเรียนรู้ที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละยุค โดยแต่ละวิธีมีเป้าหมายและจุดเน้นที่แตกต่างกัน ตั้งแต่วิธีการแปลไวยากรณ์ที่เน้นความเข้าใจโครงสร้างภาษา วิธีการโดยตรงและวิธีโฮสต์สัมผัสชีวิตที่มุ่งเสริมสร้างทักษะการสื่อสารและการฟังพูด ไปจนถึงวิธีการตอบสนองทางกายภาพและการเรียนรู้ภาษาชุมชนที่เน้นความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของผู้เรียน (ภัทรพงศ์ ธีรา, 2560) หนึ่งในวิธีการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองที่เหมาะสมสำหรับเด็กที่เริ่มเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการตอบสนองด้วยท่าทาง (Total Physical Response Technique: TPR) เด็กจะได้

เรียนรู้จากการฟังคำสั้นๆ รวมถึงการแสดงออกด้วยท่าทาง ผ่านการใช้สื่อที่หลากหลาย ได้แก่ เพลง เกมและนิทาน ซึ่งช่วยให้เด็กเข้าใจภาษาได้ดีและกระตุ้นให้เด็กเรียนรู้ภาษาอย่างสนุกสนาน (ศศิภา อุดมพรเทพสกุล และคณะ, 2562)

3.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการใช้บทบาทสมมติ

การแสดงบทบาทสมมติโดยการใช้จินตนาการเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างบทบาทของตัวละครให้น่าสนใจ ซึ่งเทคนิคมนต์สมมติ (Magic If) ของคอนสแตนติน สตานิสลาฟสกี (Constantin Stanislavsky) เชื่อว่านักแสดงจะต้องมีความเชื่อและใช้จินตนาการในการสร้างสถานการณ์ต่างๆ เรื่องราวที่เกิดขึ้นบนเวทีเสมือนกับมีอยู่จริงและสมจริงมากที่สุด เพื่อให้ผู้ชมรับรู้และเข้าใจว่านักแสดงเป็นตัวละครนั้นจริงๆ (มัทนี รัตน์, 2559) ซึ่งสตานิสลาฟสกีเชื่อว่านักแสดงควรเข้าถึงตัวละครอย่างสมจริงทั้งร่างกายและจิตใจ เขาได้พัฒนา *The Method* ระบบฝึกทักษะการแสดงอย่างมีขั้นตอนเพื่อสร้างตัวละครที่ลึกซึ้ง สตานิสลาฟสกีเน้นว่าการแสดงคือ “การกระทำที่มีเป้าหมายและเกิดจากความรู้สึกจริง ไม่ใช่เพียงการแสดงออกทางกายภาพเท่านั้น แม้ในความนิ่งนักแสดงยังต้องถ่ายทอดความหมายและอารมณ์อย่างมีเหตุผลและสอดคล้องกับบทบาท” (ธัญญรัตน์ ประดิษฐ์แทน, 2562) เนื่องจากมนุษย์แต่ละคนมีประสบการณ์และสถานการณ์ชีวิตที่แตกต่างกัน การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่นจึงไม่ใช่เรื่องง่าย โดยเฉพาะสำหรับนักแสดงที่อาจไม่ได้เผชิญเหตุการณ์เดียวกับตัวละครโดยตรง มนต์สมมติเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้นักแสดงเข้าใจอารมณ์และความคิดของตัวละครได้ลึกซึ้งแม้ไม่ได้มีประสบการณ์ตรงด้วยการจินตนาการว่าตนเองอยู่ในสถานการณ์เดียวกัน ช่วยให้การแสดงสมจริงและเข้าถึงใจผู้ชมมากขึ้น (ชนิสรา ศรีแสง, 2566) ความรู้ด้านการแสดงเป็นทักษะเชิงปฏิบัติที่ต้องฝึกจริง โดยผู้เรียนต้องเข้าใจการสื่อสารของมนุษย์ในหลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นคำพูด ท่าทาง สีหน้า แววตา หรือแม้แต่ความเงียบที่ล้วนสามารถถ่ายทอดความหมายได้และเข้าถึงธรรมชาติของมนุษย์อย่างลึกซึ้ง เพื่อถ่ายทอดบทบาทได้อย่างเป็นธรรมชาติและสมจริง (สุริดา สิงหาราช, 2566)

3.4 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัย

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัยครอบคลุมทักษะหลัก 4 ด้าน ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน แต่ในระยะแรกจะเน้นพัฒนาทักษะการฟังและการพูดเป็นสำคัญ เนื่องจากเป็นรากฐานของการเรียนรู้ภาษาที่มีประสิทธิภาพ (Oliver & Nguyen, 2018) การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษสำหรับเด็กควรครอบคลุมทั้งการฟัง พูด อ่านและเขียน โดยเริ่มจากการฟังผ่านเพลงและนิทาน การพูดผ่านกิจกรรมโต้ตอบ ได้แก่ เกมและบทบาทสมมติ การอ่านผ่านหนังสือภาพและคำศัพท์ง่ายๆ และการเขียนผ่านการฝึกเขียนตัวอักษรและคำง่ายๆ โดยใช้กิจกรรมที่สนุกสนานเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจและความมั่นใจในการใช้ภาษาเพื่อปูพื้นฐานสู่การเขียนประโยคที่ซับซ้อนยิ่งขึ้นในอนาคต (Pinter, 2017) คู่มือฝึกการศึกษาสำหรับภาษาและการรู้หนังสือ (Educators' Guide for Language and Literacy) ที่มาจากหลักสูตร Nurturing Early Learners (NEL) ของประเทศสิงคโปร์ที่พัฒนาโดย Ministry of Education, Singapore (2019) เพื่อส่งเสริมการศึกษาปฐมวัยที่มีคุณภาพสำหรับเด็กอายุ 4-6 ปี ที่เน้นถึงความสำคัญของภาษาอันเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการพัฒนาความคิดและการเรียนรู้ของเด็ก ทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองสำหรับเด็กปฐมวัย คือ ความสามารถที่เด็กเรียนรู้ที่จะฟังและพูดสนทนากัน ซึ่งจะพัฒนาความเข้าใจทางภาษาผ่านการแสดงออกเกี่ยวกับน้ำเสียง

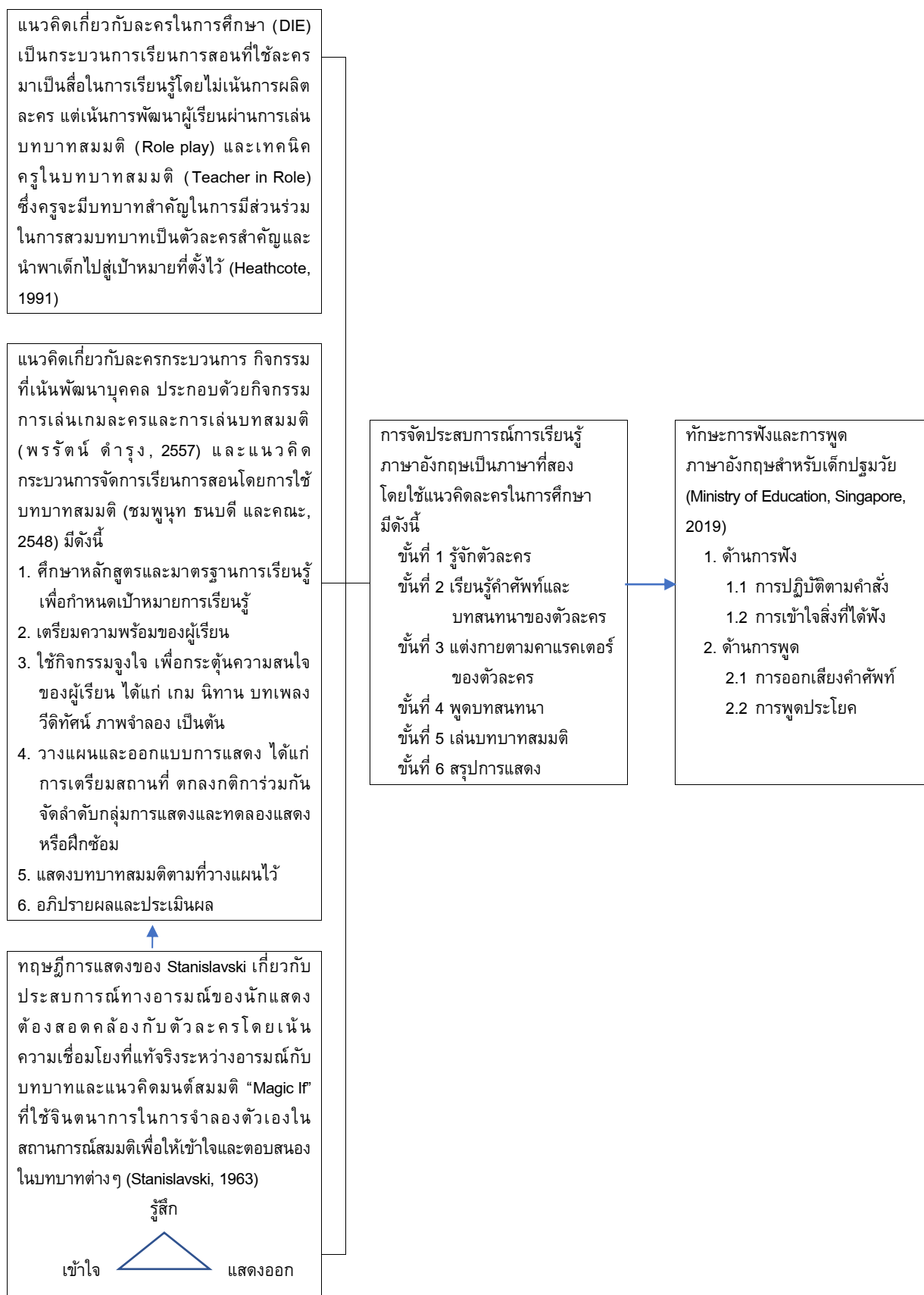
ท่าทาง การแสดงออก ช่วยพัฒนาความสามารถในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ โดยลักษณะของทักษะการฟัง เป็นความสามารถในการตั้งใจฟังและเข้าใจเนื้อหาที่ได้รับ พร้อมทั้งสามารถตอบสนองผ่านภาษากายได้อย่างเหมาะสม ได้แก่ การแสดงออกทางสีหน้า ท่าทาง หรือการปฏิบัติตามคำสั่งที่ได้ยินอย่างถูกต้อง ได้แก่ การฟังคำสั่ง และกระทำตาม การมีปฏิริยาตอบสนองเพลง นิทาน หรือบทสนทนาอย่างสอดคล้อง ในขณะที่ทักษะการพูด เป็นความสามารถในการสื่อความหมายและถ่ายทอดความต้องการของตนอย่างเหมาะสม โดยเด็กสามารถแสดงออกผ่านคำพูดควบคู่กับภาษากาย ได้แก่ การพูดขอความช่วยเหลือ การตอบคำถามง่ายๆ หรือการเล่าเรื่องราวจากประสบการณ์หรือภาพที่เห็น ซึ่งทั้งหมดนี้ล้วนส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาที่เอื้อต่อการสื่อสารกับผู้อื่น ได้อย่างมั่นใจและมีประสิทธิภาพ (Ministry of Education, Singapore, 2019)

กล่าวโดยสรุป การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองของเด็กปฐมวัยโดยใช้แนวคิดละครในการศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดอย่างเป็นธรรมชาติผ่านกระบวนการละคร ได้แก่ บทบาทสมมติ (Role play) ครูในบทบาท (Teacher in Role) และแนวคิดมนต์สมมติ (Magic If) ช่วยให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการมีส่วนร่วมและจินตนาการที่สมจริง ขณะเดียวกันการใช้เกม นิทานและบทสนทนาในการสอนช่วยพัฒนาทักษะการฟังและการพูดที่เป็นรากฐานสำคัญของการใช้ภาษา โดยเน้นให้เด็กได้สื่อสารอย่างมั่นใจผ่านประสบการณ์ตรงสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยที่เน้นพัฒนาภาษาพูดและการสื่อสารอย่างสมดุล

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของมาร์และคณะ (Mar et al., 2021) ที่ศึกษาการใช้ละครในกระบวนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ จากการวิจัยซึ่งมีครูเข้าร่วม 105 คน และสัมภาษณ์เพิ่มเติม 11 คน พบว่าละครช่วยส่งเสริมแรงจูงใจของผู้เรียน โดยเฉพาะกิจกรรมกลุ่มและการสวมบทบาทอย่างต่อเนื่อง เทคนิคการใช้ละครในห้องเรียน ได้แก่ เกมละคร ช่วยแนะนำหัวข้อใหม่ สร้างความมั่นใจและกระตุ้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน แม้จะมีข้อจำกัดบ้าง แต่การใช้ละครยังคงเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำประสบการณ์และความคิดเห็นของตนมาใช้ในการเรียนรู้ที่มีความหมาย และผลการวิจัยของสุพิชชา บุพศิริ และคณะ (2560) พบว่าการจัดประสบการณ์แสดงบทบาทสมมติประกอบการเล่านิทานช่วยพัฒนาความสามารถทางภาษาและความกล้าแสดงออกของเด็กปฐมวัย โดยผลการเรียนรู้หลังการจัดประสบการณ์มีค่าสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและเด็กมีความกล้าแสดงออกอยู่ในระดับดีมาก

4. กรอบแนวคิดในการศึกษา

ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารและแนวคิด ทฤษฎีและหลักการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองโดยใช้แนวคิดละครในการศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัยได้ตามภาพที่ 1 ดังนี้

ภาพที่ 1. กรอบแนวคิดในการศึกษา

5. ข้อมูลและวิธีการศึกษา

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ เด็กปฐมวัย ชาย-หญิง อายุ 4-5 ปี ชั้นอนุบาล 2/1-2/8 รวม 8 ห้อง จำนวน 154 คน โดยกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เด็กปฐมวัย ชาย-หญิง อายุ 4-5 ปี ชั้นอนุบาล 2/8 จำนวน 20 คน ภาคการเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ณ โรงเรียนวัดบึงทองหลาง (พิทักษ์วิทยาการ) สำนักงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการสุ่มแบบยกลกลุ่ม (Cluster sampling) ด้วยวิธีการจับฉลากจากห้องเรียน 1 ห้องเรียนจากทั้งหมด 8 ห้องเรียน

5.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย 1) แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองโดยใช้แนวคิดละครในการศึกษา 2) แบบประเมินทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองสำหรับเด็กปฐมวัย

5.2.1 การสร้างแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองโดยใช้แนวคิดละครในการศึกษา

1. ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดละครในการศึกษา แนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองและทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองของเด็กปฐมวัย อายุ 4-5 ปี เช่น งานวิจัยของชมพูนุท ธนบดี และคณะ (2548) และพรรณิศา ดำรง (2557) ที่อธิบายถึงกระบวนการเรียนรู้โดยใช้บทบาทสมมติส่งเสริมการออกแบบการเรียนรู้ที่ครอบคลุมตั้งแต่การกำหนดเป้าหมายไปจนถึงการสะท้อนผลการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนาทักษะด้านภาษา ความคิดสร้างสรรค์ การอยู่ร่วมกับผู้อื่นและการเข้าใจตนเองอย่างลึกซึ้งผ่านการเรียนรู้ที่มีความหมาย

2. ดำเนินการเขียนแผนและกำหนดจุดประสงค์การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองโดยใช้แนวคิดละครในการศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย อายุ 4-5 ปี โดยจัดทำทั้งหมด 8 อาชีพ ซึ่งมีความใกล้เคียงกับประสบการณ์ตรงของเด็กปฐมวัยเกี่ยวกับอาชีพต่างๆ ได้แก่ หมอ ครู ช่างนา นักวาดภาพ พนักงานดับเพลิง นักแสดง พนักงานธนาคารและพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน โดยมีขั้นตอนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ดังนี้ ขั้นที่ 1 รู้จักตัวละคร ขั้นที่ 2 เรียนรู้คำศัพท์และบทสนทนาของตัวละคร ขั้นที่ 3 แต่งกายตามคาแรคเตอร์ของตัวละคร ขั้นที่ 4 พูดบทสนทนา ขั้นที่ 5 เล่นบทบาทสมมติ ขั้นที่ 6 สรุปการแสดง ซึ่งมีหลักเกณฑ์ในการเลือกคำศัพท์และรูปแบบประโยคของบทสนทนาเพื่อใช้ในแผนการจัดประสบการณ์ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองดังนี้

1. คำศัพท์และประโยคที่เด็กควรรู้ในแต่ละอาชีพจะมีรูปแบบดังนี้ ชื่ออาชีพและบุคคลที่เกี่ยวข้อง
งานที่เขาทำ อุปกรณ์ที่เขาใช้ทำงาน สิ่งที่เกี่ยวข้องและสถานที่ทำงาน
2. ประโยคที่เด็กควรรู้ในแต่ละอาชีพจะเป็นประโยคที่เด็กต้องรู้ว่า นี่ใคร ทำอาชีพอะไร
: Who are you?
: I am ... (ตามด้วยชื่ออาชีพ)

3. บทสนทนาของแต่ละอาชีพตามสถานการณ์ที่กำหนดจะมีรูปแบบของคำศัพท์เกี่ยวกับอาชีพที่กำหนดไว้ โดยเป็นบทสนทนาที่ไม่ยาวจนเกินไป ตามหนังสือ *Macmillan Education* สำนักพิมพ์ระดับโลกที่เน้นด้านภูมิภาคเกี่ยวกับหน่วยงานด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เนื้อหาสำหรับชั้นอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยจัดพิมพ์สื่อการสอนภาษาอังกฤษเข้ากับความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและให้การสนับสนุนสำหรับครู นักเรียนและผู้ปกครองที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ (Macmillan Education, 2023)

ตารางที่ 1

ตัวอย่างแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองโดยใช้แนวคิดละครในการศึกษาเรื่องอาชีพหมอสำหรับเด็กอายุ 4-5 ปี

วันที่ 1	
ขั้นที่ 1 รู้จักตัวละคร	ครูแนะนำให้เด็กรู้จักตัวละครในอาชีพหมอ คุณลักษณะอาชีพ การทำงาน อุปกรณ์เครื่องใช้ สถานที่ทำงาน โดยการทำท่าทางและภาพประกอบ
ขั้นที่ 2 เรียนรู้คำศัพท์และบทสนทนาของตัวละคร	ครูแนะนำให้เด็กรู้จักคำศัพท์ของอาชีพหมอ โดยมีรูปแบบดังนี้ ชื่ออาชีพและบุคคลที่เกี่ยวข้อง งานที่ทำ อุปกรณ์ที่ใช้ทำงานหรือสิ่งที่เกี่ยวข้อง สถานที่ทำงาน ได้แก่ Doctor, Patient, Check up, headache, Stethoscope, Medicine, Hospital พร้อมให้เด็กพูดตาม และบทสนทนาของอาชีพหมอตามสถานการณ์ที่กำหนด จะมีรูปแบบของคำศัพท์เกี่ยวกับอาชีพหมอที่กำหนดไว้ Doctor: "Hello! I'm Doctor, what's wrong?" Patient: "I have a headache." Doctor: "Let me check!" (Pretends to use a stethoscope) Patient: "Thank you, Doctor!" Doctor: "You're welcome! Feel better soon!"
ขั้นที่ 3 แต่งกายตามคาแรคเตอร์ของตัวละคร	ครูแนะนำให้เด็กรู้จักเครื่องแต่งกายและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพหมอ โดยเด็กจะได้สวมใส่ชุดและนำอุปกรณ์มาแสดงบทบาทสมมติในฉากที่เตรียมไว้ตามสถานการณ์ที่กำหนด
วันที่ 2	
ขั้นที่ 4 ซ้อมพูดบทสนทนา	เด็กพูดบทสนทนาตามรูปแบบคำศัพท์ที่กำหนดไว้ของอาชีพหมอ โดยที่ครูจะเป็นส่วนหนึ่งในการเป็นตัวละครที่พูดบทสนทนาตอบโต้ไปพร้อมกับเด็ก
วันที่ 3	
ขั้นที่ 5 เล่นบทบาทสมมติ	เด็กสวมบทบาทเป็นตัวละครในอาชีพหมอ โดยใช้เครื่องแต่งกายตามคาแรคเตอร์ และใช้อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพนั้นๆ พร้อมกับแสดงบทบาทสมมติไปตามสถานการณ์ที่กำหนดไว้ โดยมีครูเป็นส่วนหนึ่งของตัวละครที่พูดตอบโต้ไปพร้อมกับเด็ก จนเสร็จสิ้นกระบวนการ
ขั้นที่ 6 สรุปการแสดง	หลังจบการเล่นบทบาทสมมติ ครูและเด็กจะมาร่วมกันพูดคุยถึงคำศัพท์และประโยคสนทนาที่ใช้ในการสวมบทบาทของอาชีพนั้นๆ ถึงคุณลักษณะของแต่ละอาชีพ การทำงาน อุปกรณ์เครื่องใช้ สถานที่ทำงาน

3. สื่อและอุปกรณ์

1. บัตรภาพเกี่ยวกับอาชีพหมอ
2. บัตรคำเกี่ยวกับอาชีพหมอและบทสนทนา
3. เครื่องแต่งกายและอุปกรณ์ของหมอ ได้แก่ ชุดกาวน์ เครื่องฟังเสียงของหมอ
4. ฉากในโรงพยาบาล

4. การประเมินผล

1. สังเกตการฟังจากการปฏิบัติตามคำสั่งและความเข้าใจในสิ่งที่ได้ฟัง รวมถึงการพูดเป็นประโยคและการรู้คำศัพท์เกี่ยวกับอาชีพหมอผ่านกระบวนการละคร

2. สังเกตการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น

5. ข้อเสนอแนะ

1. ครูจะเตรียมคำศัพท์ของอาชีพหมอเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้
2. บทสนทนาและคำศัพท์สามารถปรับเปลี่ยนหรือเพิ่มเติมได้ตามสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้นในขณะการจัดประสบการณ์ แต่อยู่ในเนื้อหาของอาชีพหมอ
3. ประเมินคุณภาพแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองโดยใช้แนวคิดละครในการศึกษาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ มีระดับคุณภาพ 5 ระดับ มีคะแนนเฉลี่ย 4.66 อยู่ในระดับดีมากและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะดังนี้ 1) อธิบายและนิยามคำว่ากระบวนการละครให้ชัดเจนมากขึ้น 2) แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สามารถปรับโดยออกแบบได้ตามระดับและความสามารถของเด็ก 3) นำสื่อการเรียนรู้ที่มีภาพประกอบมาใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

5.2.2 การสร้างและการหาคุณภาพแบบประเมินทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองสำหรับเด็กปฐมวัย

1. ศึกษาข้อมูลคำศัพท์และบทสนทนาเกี่ยวกับอาชีพ โดยนำข้อมูลมาจากหนังสือ *Macmillan Education* (2023) และข้อมูลทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองสำหรับเด็กปฐมวัยจากหลักสูตรของประเทศสิงคโปร์ (Ministry of Education, Singapore, 2019)

2. สร้างแบบประเมินทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นแบบประเมินเชิงสถานการณ์เกี่ยวกับอาชีพ จำนวน 8 อาชีพ จำนวน 16 ข้อ ซึ่งประกอบไปด้วย 1) การประเมินทักษะการฟัง ได้แก่ การปฏิบัติตามคำสั่งจำนวน 4 ข้อ และความเข้าใจสิ่งที่ได้ฟังจำนวน 4 ข้อ 2) การประเมินทักษะการพูด ได้แก่ การรู้คำศัพท์จำนวน 4 ข้อ และการพูดเป็นประโยคจำนวน 4 ข้อ โดยมีรูปแบบของคำศัพท์เกี่ยวกับอาชีพที่กำหนดไว้เป็นบทสนทนาที่ไม่ยาวจนเกินไป มีลักษณะดังนี้

1. คำศัพท์และประโยคที่เด็กควรรู้แต่ละอาชีพจะมีรูปแบบดังนี้ ชื่ออาชีพและบุคคลที่เกี่ยวข้องงานที่เขาทำ อุปกรณ์ที่เขาใช้ทำงาน สิ่งที่เกี่ยวข้องและสถานที่ทำงาน
2. ประโยคที่เด็กควรรู้ในแต่ละอาชีพจะเป็นประโยคที่เด็กต้องรู้ว่า นี่ใคร ทำอาชีพอะไร

เกณฑ์ในการประเมิน

ระดับ 3 คะแนน หมายถึง เด็กสามารถแสดงทักษะทางการฟังและการพูดได้สมบูรณ์ครบถ้วนถูกต้อง

ระดับ 2 คะแนน หมายถึง เด็กสามารถแสดงทักษะทางการฟังและการพูดได้บางส่วน

ระดับ 1 คะแนน หมายถึง เด็กสามารถแสดงทักษะทางการฟังและการพูดได้เล็กน้อย

3. ประเมิน IOC ของแบบประเมินความสามารถด้านการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองของเด็กปฐมวัย อายุ 4-5 ปี ในสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ มีคะแนนความสอดคล้องเท่ากับ 0.89 และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะดังนี้

1. ให้ปรับแก้คำว่า Palette เป็นคำว่า Color แทนและควรปรับปรุงรูปภาพของสื่อเนื่องจากเข้าใจยาก

2. ถ้าบทเรียนที่เกี่ยวกับสถานการณ์ในโรงพยาบาล อย่างไรก็ตาม หากนักเรียนไม่เคยฝึกฝนมาก่อน อาจเป็นเรื่องยากเกินไปในการสนทนา ไม่แน่ว่าสถานการณ์เหมาะกับนักเรียนอนุบาลหรือไม่ (If the lesson is about the situation in the hospital, this can be working. However, if students never practice this before it might be too hard to from a conversation. Not sure if the situation suits kindergarten students.)

3. จะเกิดอะไรขึ้นถ้านักเรียนบางคนไม่เคยเดินทางโดยเครื่องบินมาก่อน พิจารณาเปลี่ยนสถานการณ์เป็นงานในชีวิตประจำวัน (What if some students haven't traveled by an airplane before? Consider change the situation to daily life jobs.)

แบบบันทึกการประเมินทักษะการฟังภาษาอังกฤษที่เป็นภาษาที่สองของเด็กปฐมวัย 4-5 ปี
ชื่อ.....

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแล้วขีด 0 ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

สถานการณ์การประเมิน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
สถานการณ์การประเมิน เด็กฟังคำสั่งและปฏิบัติตาม ข้อที่ 1 คำถาม 1. Please, pick up one card for me. 2. Who is she? 3. What is she doing? แนวการตอบ เด็กชี้บอก หรือหยิบ การ์ดที่เป็นรูปคุณครู แล้วหยิบหนังสือมาให้ผู้ประเมิน สื่ออุปกรณ์ : การ์ดคำศัพท์อาชีพครูและหนังสือ 	1.การปฏิบัติตามคำสั่ง 1.1 เด็กชี้บอก หรือหยิบจับบัตรภาพตามคำสั่งและพูดได้ตอบ			
ข้อที่ 2 คำถาม 4. Please, pick up one card for me. 5. Who is he? 6. What is he doing? แนวการตอบ เด็กชี้บอก หยิบ การ์ดที่เป็นรูปชาวนา แล้วหยิบและทักทายมาให้ผู้ประเมิน สื่ออุปกรณ์ : การ์ดคำศัพท์ชาวนา 				

แบบประเมินทักษะการพูดภาษาอังกฤษที่เป็นภาษาที่สองของเด็กปฐมวัย 4-5 ปี
ชื่อ.....

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแล้วขีด 0 ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

สถานการณ์การประเมิน	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
สถานการณ์การประเมิน เด็กเลือกบัตรคำศัพท์เกี่ยวกับอาชีพนักดับเพลิงและคุณครู และออกเสียงคำศัพท์ (มากกว่า1อย่างที่เกี่ยวข้อง 1 คำศัพท์1ภาพ) ข้อที่ 1 Fire fighter คำถาม If you were a firefighter, what would you need and pronounce the word cards. แนวการตอบ เด็กเลือกหยิบบัตรคำเกี่ยวกับอาชีพนักดับเพลิงแล้วพูดออกเสียงคำศัพท์ 1. Fire fighter 2. Firetruck 3. Fire Station 4. Fire สื่ออุปกรณ์ : บัตรภาพ 	1. การรู้คำศัพท์ 1.1 เด็กออกเสียงคำศัพท์จากบัตรภาพได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับสถานการณ์			
ข้อที่ 2 Teacher คำถาม If you were a teacher, what would you need and pronounce the word cards. แนวการตอบ เด็กเลือกหยิบบัตรคำเกี่ยวกับอาชีพคุณครูแล้วพูดออกเสียงคำศัพท์ 1. Teacher 2. Pencil 3. School 4. Classroom สื่ออุปกรณ์ : บัตรภาพ 				

ภาพที่ 2. ตัวอย่างแบบประเมินความสามารถด้านการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองของเด็กปฐมวัย อายุ 4-5 ปี

ตารางที่ 2

ตัวอย่างเกณฑ์การประเมินทักษะทางภาษาอังกฤษที่เป็นภาษาที่สองของเด็กปฐมวัย

ความสามารถ ด้านการฟัง	สมบูรณ์ครบถ้วน (3)	บางส่วน (2)	เล็กน้อย (1)
1. การปฏิบัติตามคำสั่ง หมายถึง เด็กฟังและลงมือปฏิบัติตามคำสั่งแบบหนึ่งถึงสองขั้นตอนในสิ่งที่ผู้อื่นบอกได้อย่างถูกต้องตามสิ่งที่ได้ยิน โดยแสดงออกด้วยการชี้บอก หยิบจับวัตถุ โต้ตอบด้วยคำพูดหรือท่าทาง ในสิ่งที่ผู้อื่นบอกได้อย่างถูกต้องตามสิ่งที่ได้ยิน			
1.1 เด็กชี้บอก หรือหยิบจับ บัตรภาพตามคำสั่ง และพูดโต้ตอบ	เด็กชี้บอก หรือหยิบจับ บัตรภาพตามคำสั่ง และพูดโต้ตอบได้ถูกต้อง สอดคล้องกับความเป็นจริง	เด็กชี้บอก หรือหยิบจับ บัตรภาพตามคำสั่ง หรือพูดโต้ตอบได้ถูกต้อง สอดคล้องกับความเป็นจริง	เด็กชี้บอก หรือหยิบจับ บัตรภาพตามคำสั่ง และพูดโต้ตอบ แต่ไม่สอดคล้อง กับความเป็นจริง
1.2 เด็กทำตามทาง โดยปฏิบัติตามคำสั่ง ได้สองขั้นตอน	เด็กทำตามทางโดยปฏิบัติ ตามคำสั่งได้สองขั้นตอน ได้ครบถ้วนถูกต้อง	เด็กทำตามทางโดยปฏิบัติ ตามคำสั่งได้อย่างน้อย หนึ่งขั้นตอนได้ถูกต้อง	เด็กทำตามทาง แต่ไม่สามารถปฏิบัติ ได้สอดคล้องตามคำสั่ง

ความสามารถ ด้านการพูด	สมบูรณ์ครบถ้วน (3)	บางส่วน (2)	เล็กน้อย (1)
1. การรู้คำศัพท์ หมายถึง เด็กออกเสียงคำศัพท์ได้อย่างถูกต้องและการพูดตอบคำถามหรือใช้ภาษาแสดงความเข้าใจ ความหมายของคำศัพท์ที่สอดคล้องกับสถานการณ์			
1.1 เด็กออกเสียงคำศัพท์ จากบัตรภาพได้ถูกต้อง สอดคล้องกับสถานการณ์ (1 คำ 1 ภาพ)	เด็กพูดออกเสียง จากบัตรภาพได้ถูกต้อง อย่างน้อย 3 คำ สอดคล้องกับสถานการณ์	เด็กพูดออกเสียง จากบัตรภาพได้ถูกต้อง 1-2 คำ สอดคล้องกับสถานการณ์	เด็กพูดออกเสียง จากบัตรภาพไม่ถูกต้อง และไม่สอดคล้อง กับสถานการณ์
1.2 เด็กพูดตอบคำถามหรือ ใช้ภาษาแสดงความเข้าใจ ความหมายของคำศัพท์ ที่สอดคล้องกับภาพ (ใช้ 1 ภาพหลายคำศัพท์)	เด็กตอบคำถาม ใคร ทำอะไร ที่ไหน ได้ครบถ้วน โดยใช้คำศัพท์ที่สอดคล้อง กับความเป็นจริงตามภาพ	เด็กตอบคำถาม ใคร และทำอะไร หรือที่ไหน โดยใช้คำศัพท์ที่สอดคล้อง กับความเป็นจริงตามภาพ	เด็กตอบคำถาม ใคร หรือทำอะไร หรือที่ไหน โดยใช้คำศัพท์ที่สอดคล้อง กับความเป็นจริงตามภาพ

5.3 ขั้นตอนการดำเนินการและเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ได้ทำหนังสือขออนุญาตการเข้าเก็บข้อมูลก่อนการดำเนินการ ซึ่งการดำเนินการแบ่งออกเป็นขั้นตอนตามลำดับดังนี้

5.3.1 ระยะก่อนการทดลอง

ผู้ศึกษาทำการประเมินด้วยแบบประเมินทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองของเด็กปฐมวัย โดยใช้กับเด็กอายุ 4-5 ปี เป็นรายบุคคลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน จากข้อคำถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น จำนวน 8 อาชีพ บทสนทนาของแต่ละอาชีพตามสถานการณ์ที่กำหนด

5.3.2 ระยะดำเนินการทดลอง

ผู้ศึกษาดำเนินการตามแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองโดยใช้แนวคิดกระบวนการละครตามแผนที่วางไว้จำนวน 8 แผน ในสถานการณ์เกี่ยวกับอาชีพ จำนวน 8 อาชีพ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ใช้เวลาทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 60 นาที โดยแบ่งเป็นขั้นตอนย่อยตามช่วงเวลาความสนใจของเด็ก ตั้งแต่เวลา 8.30-9.30 น.

5.3.3 ระยะหลังการทดลอง

เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการทดลอง 8 สัปดาห์ ผู้ศึกษาได้ประเมินทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของเด็กอีกครั้ง จากนั้นนำผลคะแนนการประเมินก่อนและหลังการทดลองไปวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบผลจากการใช้แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการเปรียบเทียบคะแนนความแตกต่างของคะแนนก่อนและหลังการจัดประสบการณ์ โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการทดสอบ (t-test for Dependent Samples)
2. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์เนื้อหาจากข้อมูลที่ได้จากการสังเกตและการบันทึกหลังได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองโดยใช้แนวคิดละครในการศึกษา เพื่อส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัย

7. ผลการศึกษา

ผู้ศึกษาขอเสนอผลการศึกษาดังนี้

7.1 ผลวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง โดยใช้แนวคิดละครในการศึกษาก่อนและหลังโดยรวม

ตารางที่ 3

ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัยในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองโดยใช้แนวคิดละครในการศึกษาโดยรวม โดยใช้ค่าแจกแจง *t-test for Dependent Samples*

(n = 20)

ทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ สำหรับเด็กปฐมวัย	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	SD	t-test
ก่อนการจัดประสบการณ์	48	7.4	1.82	60.16
หลังการจัดประสบการณ์	48	37.45	3.19	

* $p < .05$

จากตารางที่ 3 พบว่าเด็กที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองโดยใช้แนวคิดละครในการศึกษาก่อนการจัดประสบการณ์การฟังและการพูดภาษาอังกฤษมีค่าเฉลี่ยของคะแนนการส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัยเท่ากับ 7.4 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.82 หลังการจัดประสบการณ์ทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเท่ากับ 37.45 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.19 กล่าวได้ว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองโดยใช้แนวคิดละครในการศึกษามีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 แสดงให้เห็นว่าการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองโดยใช้แนวคิดละครในการศึกษาสามารถส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยได้

7.2 ผลวิเคราะห์คะแนนทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัยจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองโดยใช้แนวคิดละครในการศึกษาก่อนและหลัง

ตารางที่ 4

การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัยโดยรวมและจำแนกเป็นรายด้านก่อนและหลังได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองโดยใช้แนวคิดละครในการศึกษา โดยใช้ค่าแจกแจง *t-test for Dependent Samples*

(n = 20)

ทักษะการฟังและการพูด ภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัย	ก่อนการจัดประสบการณ์		หลังการจัดประสบการณ์		t-test
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
ทักษะด้านการฟัง	5	1.62	20.20	1.77	43.12
ทักษะด้านการพูด	2.4	0.99	17.25	1.97	31.50

* $p < .05$

จากตารางที่ 4 ผลการศึกษาพบว่าผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองโดยใช้แนวคิดละครในการศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัยรายด้านพบว่าคะแนนของค่าเฉลี่ยทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนได้รับการจัดประสบการณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยแยกเป็นรายด้าน คือ

ด้านทักษะการฟังภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัย พบว่าเด็กมีคะแนนเฉลี่ยหลังได้รับการจัดประสบการณ์เท่ากับ 20.20 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.77 สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนได้รับการจัดประสบการณ์เท่ากับ 5.00 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.62

ด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัย พบว่าเด็กมีคะแนนเฉลี่ยหลังได้รับการจัดประสบการณ์เท่ากับ 17.25 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.97 สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนได้รับการจัดประสบการณ์เท่ากับ 2.40 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.99

8. อภิปรายผลการศึกษา

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองโดยใช้แนวคิดละครในการศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย ซึ่งเด็กปฐมวัยส่วนใหญ่แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการด้านทักษะการฟังที่ดีขึ้น โดยสามารถเข้าใจคำสั่งภาษาอังกฤษและปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้องมากขึ้นกว่าช่วงก่อนเริ่มกิจกรรม โดยเฉพาะเมื่อครูใช้คำสั่งควบคู่กับท่าทาง ได้แก่ *"If you are a doctor, please wear a doctor gown and then come to check me up."* เด็กสามารถเข้าใจและปฏิบัติตามได้อย่างเหมาะสม ด้านทักษะการพูด เด็กแสดงความสามารถในการเรียนรู้และจดจำคำศัพท์ได้ดี โดยเฉพาะจากการเรียนภาษาอังกฤษกับครูชาวต่างชาติอย่างสม่ำเสมอ อย่างไรก็ตาม ด้านการพูดเป็นประโยคยังคงเป็นจุดที่ต้องพัฒนาเพิ่มเติม โดยมีเพียงบางคนที่สามารถพูดประโยคภาษาอังกฤษได้อย่างครบถ้วนและถูกต้อง ได้แก่ *"I'm planting rice."* ในขณะที่เด็กส่วนใหญ่มักพูดเป็นคำหรือวลีสั้นๆ ได้แก่ *"planting"* ทั้งนี้ยังพบพัฒนาการด้านการออกเสียงที่ชัดเจน ได้แก่ คำว่า *"stethoscope"* ที่ในช่วงแรกออกเสียงผิด แต่สามารถแก้ไขได้ในระยะหลังแสดงให้เห็นว่าเด็กปฐมวัยมีพัฒนาการของทักษะการฟังและการพูดที่ดีขึ้นอย่างชัดเจนเมื่อได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่ต่อเนื่องและเหมาะสมกับวัย แม้ว่าอาชีพพนักงานต้อนรับบนเครื่องบินและพนักงานธนาคารอาจเป็นประสบการณ์ที่ไกลตัวเด็ก จึงมีการปรับเนื้อหาให้เด็กเรียนรู้ได้ง่าย ทำให้อาจส่งผลต่อการพูดประโยคได้ไม่สมบูรณ์ ทั้งนี้ยังสะท้อนถึงความสำคัญของการใช้กิจกรรมและบทบาทสมมติและครูในการเป็นส่วนหนึ่งของการสวมบทบาทที่ช่วยพัฒนาทักษะภาษาอย่างเป็นธรรมชาติและมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาครั้งนี้พบว่าหลังจากเด็กปฐมวัยได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองโดยใช้แนวคิดละครในการศึกษา พบว่ามีค่าเฉลี่ยของคะแนนทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษทั้งโดยรวมและรายด้านสูงขึ้นกว่าก่อนการจัดประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้แนวคิดละครในการศึกษา ทำให้เด็กได้พัฒนาทักษะการฟังภาษาอังกฤษมากยิ่งขึ้น ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เริ่มจากขั้นที่ 1 รู้จักตัวละคร เป็นการทำให้เด็กเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของตัวละคร ขั้นที่ 2 เรียนรู้คำศัพท์และบทสนทนาของตัวละคร ช่วยให้เด็กเชื่อมโยงระหว่างตัวละคร บทบาทและคำศัพท์ ขั้นที่ 3 แต่งกายตามคาแรคเตอร์ของตัวละคร ทำให้เด็กมีโอกาสเข้าถึงบทบาท

ได้ชัดเจน ชั้นที่ 4 พุดบทยสนทนา เป็นการเรียนรู้บทสนทนามาใช้ในเรื่องราวที่แสดง ชั้นที่ 5 เล่นบทบาทสมมติ เด็กได้ใช้คำศัพท์และบทสนทนาจากการสวมบทบาท มีการโต้ตอบทั้งการฟังและการพูดเป็นการฝึกฝนเด็กได้อย่างดี ชั้นที่ 6 สรุปการแสดง ช่วยให้เด็กทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้และการพัฒนาทักษะในขั้นตอนต่างๆ เด็กจะมีโอกาสพัฒนาทักษะจากการฟังคำสั่งของครูในการเล่นละครและการฟังกติกาในการทำกิจกรรมแล้วปฏิบัติตาม รวมถึงการพุดบทยสนทนาระหว่างการสวมบทบาทสมมติ โดยเด็กมีลักษณะกล้าแสดงออก สนใจในการเรียนรู้และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี รวมถึงมีพื้นฐานในการเรียนรู้คำศัพท์จากการเรียนภาษาอังกฤษกับครูชาวต่างชาติเป็นประจำทุกวันพฤหัสบดีที่ทางโรงเรียนจัดตารางเรียนรู้ให้กับเด็ก ทำให้การเรียนรู้ด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษโดยใช้ละครในการศึกษาในการสวมบทบาทสมมติเป็นไปได้อย่างรวดเร็ว การจัดประสบการณ์ครั้งนี้ได้ให้เด็กเรียนรู้คำศัพท์และบทสนทนาใน 8 อาชีพที่มีความเกี่ยวข้องกับเด็กและชีวิตประจำวันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิชญ์สินี เสถียรธราดล และคณะ (2564) ที่ได้อธิบายว่าการเลือกคำศัพท์สำหรับการสอนควรเน้นคำศัพท์ที่อยู่ใกล้ตัวผู้เรียน พบได้บ่อยในหนังสือเรียน เหมาะสมกับวัยและระดับสติปัญญาและสามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันจะช่วยให้เกิดการจดจำได้ดี ซึ่งผลคะแนนของค่าเฉลี่ยทั้งโดยรวมและรายด้านหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองโดยใช้แนวคิดกระบวนการละครเพื่อส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัยสอดคล้องกับวี ศิริปริชยากร (2567) ที่อธิบายว่าการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัยให้อยู่ในรูปแบบของการเล่น โดยเฉพาะการใช้การเล่นบทบาทสมมติ ซึ่งเป็นการสร้างโอกาสในการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก ซึ่งเด็กได้เรียนรู้ภาษาอังกฤษผ่านการสวมบทบาทที่ช่วยส่งเสริมให้เด็กเกิดความสนใจและมีแรงจูงใจในการเรียนรู้ ส่งผลให้สามารถพัฒนาทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพตามธรรมชาติของการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรงและการลงมือปฏิบัติจริง และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุริยาพร ทิพย์มงคล (2563) ที่พบว่าการใช้กิจกรรมละครในการจัดการเรียนรู้ช่วยให้เด็กปฐมวัยรู้สึกสนุกสนานและมีส่วนร่วม โดยเด็กสามารถแสดงออกถึงความรู้สึกลึกซึ้งและเข้าใจเหตุการณ์หรือตัวละครผ่านทางท่าทาง สีหน้า การเคลื่อนไหวอย่างอิสระ รวมถึงการปฏิบัติตามคำสั่งได้อย่างเป็นธรรมชาติ กิจกรรมละครยังช่วยส่งเสริมการรับรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 และพัฒนาทักษะการฟัง พูดและการรู้หนังสือได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการใช้แนวทางการสอนที่เหมาะสม ได้แก่ Total Physical Response (TPR) และ Task-Based Learning (TBL) (Zein & Butler, 2023, pp. 52-54) ซึ่งในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองโดยใช้แนวคิดละครในการศึกษา เด็กได้เรียนรู้ภาษาอังกฤษผ่านการฟังและตอบสนองด้วยการเคลื่อนไหวได้แก่ เมื่อเด็กสวมบทบาทเป็น “หมอ” แล้วครูสั่งว่า “Pick up the stethoscope”, “Check the patient’s heart” เด็กจะได้ฝึกการฟังคำสั่งภาษาอังกฤษแล้วลงมือกระทำจริง ซึ่งช่วยพัฒนาทักษะการฟังและการเชื่อมโยงคำศัพท์กับพฤติกรรมได้อย่างเป็นธรรมชาติ

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองที่เน้นให้เด็กได้มีประสบการณ์ตรง ได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อมอบโอกาสในการเรียนรู้สิ่งใหม่ให้กับเด็ก ครูผู้สอนจำเป็นต้องมีความรู้ในการเป็นนักคิดสร้างสรรค์ เพื่อออกแบบกระบวนการเรียนรู้ที่น่าสนใจและแปลกใหม่สำหรับเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับมูลนิธิโรงเรียนรุ่งอรุณ (2564) ที่อธิบายว่าบทบาทของครูในยุคปัจจุบันเปลี่ยนจากผู้ถ่ายทอดความรู้มาเป็น “นักออกแบบการเรียนรู้” ที่เน้นการสร้างประสบการณ์ตรงและการเรียนรู้ที่มีความหมายให้กับเด็ก ครูควรเปิดโอกาสให้เด็กได้ลงมือทำ ค้นพบด้วยตนเอง โดยครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้เพียง 20% และให้เด็กได้มีพื้นที่เรียนรู้ 80% ครูต้องมีทักษะด้านจินตนาการ การอ่านดีออก การตั้งคำถามกระตุ้นคิดและการประเมินผลที่เน้นพัฒนาการมากกว่าการวัดความรู้ แนวทาง Active Learning เป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ที่สนุกและมีประสิทธิภาพ โดยการทำงานร่วมกันและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในทีม ครูจะช่วยออกแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก ซึ่งส่งผลต่อ

การเติบโตทั้งทางสติปัญญา อารมณ์และสังคมอย่างสมดุล เนื่องจากละครในการเรียนการสอนเน้นการสื่อสารทั้งทางคำพูดและไม่ใช้คำพูด ได้แก่ ท่าทาง สายตาและการเคลื่อนไหว ซึ่งช่วยให้เข้าใจความหมายได้ชัดเจนขึ้น อีกทั้งยังส่งเสริมการฟังอย่างกระตือรือร้นและการตอบสนองที่เหมาะสม ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ภาษา ซึ่งสอดคล้องกับปวีณา แซ่มซ้อย (2562) ที่อธิบายว่าครูที่ใช้ศิลปะการละครในการจัดการเรียนรู้ต้องมีคุณสมบัติสำคัญ ได้แก่ ความเข้าใจผู้เรียน ความเข้าใจพลวัตกลุ่ม ความคิดสร้างสรรค์และความสนุกกับการคิดและทดลองสิ่งใหม่ๆ รวมถึงครูต้องสามารถสื่อสารและกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้จินตนาการและมีส่วนร่วมกับการบวนการสร้างสรรค์ของศิลปะการละครได้อย่างเต็มที่เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายและสนุกสนาน เพราะการเลือกวิธีการสอนภาษาควรยืดหยุ่นและปรับให้เข้ากับความต้องการของผู้เรียนและบริบทการเรียนรู้ ครูผู้สอนควรมีความรู้รอบด้าน ปรับตัวได้ และใช้เครื่องมือการสอนที่หลากหลายเพื่อสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความหมายและพัฒนาทักษะภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ภัทรพงศ์ ธีรา, 2560) โดยในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้แนวคิดละครในการศึกษาที่ใช้กิจกรรมเกมละครที่ครูออกแบบขึ้นตามหัวข้ออาชีพต่างๆ เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้คำศัพท์และการฟังเพื่อปฏิบัติตามคำสั่งให้ถูกต้อง เด็กจะได้ฝึกทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ในกิจกรรมสวมบทบาทสมมติ เด็กจะได้ฝึกทั้งทักษะการฟังและการพูดประโยคภาษาอังกฤษอย่างง่ายตามบทสนทนาที่กำหนดไว้ของสถานการณ์นั้นๆ โดยมีครูเป็นหนึ่งในตัวละครสำคัญที่คอยนำเรื่องราวและกระตุ้นให้เด็กพูดบทสนทนาพร้อมกัน ละครยังรวมองค์ประกอบของการเล่นและการบำบัด โดยเน้นการผ่อนคลายและการสร้างสถานการณ์ให้เด็กได้สวมบทบาท ฝึกตัดสินใจและเข้าใจผู้อื่นผ่านประสบการณ์จริงในกลุ่มหรือคู่ ส่งเสริมทั้งพัฒนาการทางภาษาและทักษะทางสังคม (Galazka, 2016)

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองโดยใช้แนวคิดละครในการศึกษาช่วยส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัย ช่วงอายุ 4-5 ปี ได้ในครั้งนี้นี้และอาจเป็นประโยชน์สำหรับผู้สอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัยในการนำไปประยุกต์ใช้ให้เข้ากับชั้นเรียนให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้ทางภาษามากยิ่งขึ้น ซึ่งการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้แนวคิดละครในการศึกษาที่นำการสวมบทบาทสมมติมาเป็นสื่อในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองให้กับเด็กปฐมวัยที่เป็นวัยของการเริ่มเรียนรู้ภาษาได้อย่างรวดเร็ว รวมถึงการสวมบทบาทสมมติเป็นอาชีพต่างๆ ที่ใกล้เคียงกับประสบการณ์เดิมของเด็กช่วยให้เด็กเรียนรู้คำศัพท์ได้ดีและจดจำได้เร็วยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของสุพัสชา บุญศิริ และคณะ (2560) เรื่อง ผลการจัดประสบการณ์การแสดงบทบาทสมมติประกอบการเล่านิทานเพื่อเสริมสร้างความสามารถทางด้านภาษาและการกล้าแสดงออกของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่าความสามารถด้านภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การแสดงบทบาทสมมติประกอบการเล่านิทานหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การกล้าแสดงออกของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การแสดงบทบาทสมมติประกอบการเล่านิทานอยู่ในระดับที่ดีมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของศศิภา อุดมพรเทพสกุล และคณะ (2561) เรื่อง ผลการจัดกิจกรรมศิลปะผสมผสานแนวการสอนที่ยึดภาระงานเป็นฐานเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัย ซึ่งการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมศิลปะผสมผสานแนวการสอนที่ยึดภาระงานเป็นฐาน พบว่าเด็กปฐมวัยเกิดการเรียนรู้คำศัพท์และประโยคภาษาอังกฤษอย่างง่ายจากการสัมผัสประสบการณ์ตรงขณะทำกิจกรรมต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการฟังเพลง ฟังการแนะนำวัสดุอุปกรณ์ รวมถึงฟังขั้นตอนการทำภาระงานศิลปะต่าง ๆ ซึ่งการฟังเหล่านี้บ่อยครั้งทำให้เด็กปฐมวัยพูดตอบคำถามหรือฟังและปฏิบัติได้

9. บทสรุป

1. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองโดยใช้แนวคิดละครในการศึกษามีคะแนนค่าเฉลี่ยของทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัยทั้งโดยรวมและรายตัวหลังการได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองโดยใช้แนวคิดกระบวนการละครสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

2. เด็กปฐมวัยมีทักษะการฟังภาษาอังกฤษดีขึ้นจากการฟังคำสั่งของครูในการเล่นเกมนละครและการฟังกติกากในการทำกิจกรรมแล้วปฏิบัติตาม รวมถึงการพูดบทสนทนาระหว่างการสวมบทบาทสมมติและมีทักษะการพูดภาษาอังกฤษดีขึ้นจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองที่มีการสวมบทบาทการแสดงบทละครตามอาชีพต่างๆ ทำให้เด็กเกิดความสนุกสนาน ให้ความสนใจและเพลิดเพลินไปกับการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ สามารถนำแนวทางนี้ไปใช้ในการพัฒนาภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้ละครในการศึกษา ซึ่งในขณะนี้ประเทศไทยยังไม่มีกำหนดนโยบายและรายละเอียดของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยที่ชัดเจน

10. ข้อเสนอแนะ

10.1 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งนี้

การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองโดยใช้ละครในการศึกษาต้องดำเนินการตามขั้นตอนอย่างครบถ้วนและมีลำดับ เพราะแต่ละขั้นตอนถูกออกแบบให้เด็กเรียนรู้จากง่ายไปยาก หากขาดขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งจะส่งผลให้ทักษะการฟังและพูดของเด็กไม่ต่อเนื่อง เด็กสามารถเรียนรู้คำศัพท์ได้มากกว่าที่ครูกำหนด เนื่องจากมีความสนใจและอยากรู้อยากเห็น การเตรียมคำศัพท์เพิ่มเติมจึงเป็นประโยชน์และช่วยให้เด็กสามารถพูดคำศัพท์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การเตรียมคำศัพท์อย่างรอบคอบและดำเนินการกระบวนการตามลำดับจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของเด็กอย่างมีประสิทธิภาพ

10.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการผลิตวีดิทัศน์ในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ร่วมกับการใช้ละครในการศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย
2. ควรศึกษาเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์โดยการใช้ละครในการศึกษาในการส่งเสริมทักษะทางสังคมของเด็กปฐมวัย

รายการอ้างอิง

- ชนิสรา ศรีแสง. (2566). การศึกษากระบวนการฝึกฝนการใช้จินตนาการเพื่อสร้างตัวละครเอ็มมา
ในละครเพลงเรื่องเทล มี ออน อะ ชันเดย์ โดยแอนดรูว์ ลอยด์ เว็บเบอร์ และดอน แบล็ค ในปี ค.ศ. 1979
[วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชมพูนุท ธนบดี, จิรพันธ์ ชะอุ่มใบ, ศิริโรจน์ ศรีเกษเพ็ชร, และเบญจมาศ กางการ. (2548).
การใช้บทบาทสมมติในการจัดการเรียนการสอน. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ.
- ชัชชัย บุญาค. (2564). ปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยและข้อเสนอแนะด้านยุทธศาสตร์
การพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ปี 2564-2568. การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 2
“GRADUATE SCHOOL CONFERENCE 2018” (น. 235-241). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ทศนา แคมมณี. (2563). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 24).
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธัญญรัตน์ ประดิษฐ์แทน. (2562). กระบวนการทางการแสดงของนักแสดงไทย [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต].
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บริติช เคานซิล ประเทศไทย. (2563, 10 กุมภาพันธ์). 4 อุปสรรคเรียนรู้ภาษาเด็กไทยต้องแก้ตั้งแต่สอนจนถึงสอบ.
<https://www.britishcouncil.or.th/about/press/4-อุปสรรคเรียนรู้ภาษาเด็กไทยต้องแก้ตั้งแต่สอนจนถึงสอบ>
- ปวีณา แชมช้อย. (2562). ภูมิทัศน์การใช้ละครในมิติการศึกษา: กระบวนทัศน์ แนวคิดและแนวทางของนักวิชาการ
และนักปฏิบัติการที่ใช้กระบวนการละครเป็นเครื่องมือในการสร้างการเรียนรู้.
วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ., 12(2), 90-102.
- พรรัตน์ ดำรุ่ง. (2557). ละครประยุกต์: การใช้ละครเพื่อการพัฒนา. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พาสนา จุลรัตน์. (2561). การจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนในยุคน Thailand 4.0.
Veridian E-Journal, Silpakom University ฉบับภาษาไทย มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ,
11(2), 2374-2375.
- พิชญ์สินี เสถียรธาดาล, เพ็ญภา คล้ายสิงห์โต, นริศา ไพเจริญ, จิตติมาพร ต้นจำปา, เกียรติศักดิ์ ฐานะทอง,
พัชรินทร์ สัจญาติ, ธัญพร มุลกาวิล, ณัฐรา คำชาติ, และชาญศักดิ์ เสี่ยงเย็น. (2564). ความคงทนระยะสั้น
ในการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โดยใช้กิจกรรมคำภาษาอังกฤษ
ตามแนวคิดกลวิธีพหุประสาทสัมผัส. วารสารมนุษยศาสตร์วิชาการ, 28(1), 72-88.
- ภัทรพงศ์ ชีรา. (2560). วิธีการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง รวมถึงแนวทางการสอนภาษา.
วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์, 2(2), 789-797.
- มัทนี รัตน์. (2559). ศิลปะการแสดงละคร (Acting): หลักเบื้องต้นและการฝึกซ้อม (พิมพ์ครั้งที่ 2).
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มูลนิธิโรงเรียนรุ่งอรุณ. (2564). ครูนักออกแบบการเรียนรู้ (Teacher as a learning designer). แพลน พรินต์ตั้ง.
- รวี ศิริปริชากร. (2567). การได้มาและการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองของเด็กปฐมวัย.
วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 47(1), 10-23.
- ศศิภา อุดมพรเทพสกุล, ชลาธิป สมานโต, และปิยะนันท์ หิรัญชโลธร. (2562). การจัดประสบการณ์ภาษาที่สอง
โดยเทคนิคการตอบสนองด้วยท่าทางในเด็กปฐมวัย. วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ., 12(1), 38-39.

ศศิภา อุดมพรเทพสกุล, อรพรรณ บุตรกตัญญู, และเพ็ญศรี แสงเจริญ. (2561). ผลการจัดกิจกรรมศิลปะผสมผสานแนวการสอนที่ยึดภาระงานเป็นฐานเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัย.

Veridian E-Journal, Silpakakom University ฉบับภาษาไทย มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ, 11(2), 3304-3308.

สุธิดา สิงหาราช. (2566). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้เทคนิคการแสดงแบบเจาะลึกผ่านการออกแบบเนื้อหาบทเรียน. *วารสารนิเทศศาสตร์ปริทัศน์*, 27(1), 20-29.

สุพิชชา บุพศิริ, พจมาน ชำนาญกิจ, และสำราญ กำจัดภัย. (2560). ผลการจัดประสบการณ์การแสดงบทบาทสมมติประกอบการเล่านิทานเพื่อเสริมสร้างความสามารถทางด้านภาษาและการกล้าแสดงออกของเด็กปฐมวัย.

วารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 9(24), 159-165.

สุริยาพร ทิพย์มงคล. (2563). การพัฒนาพฤติกรรมความรู้หนังสือขั้นต้นของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมละครเกี่ยวกับวัฒนธรรมท้องถิ่นจังหวัดภูเก็ต [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

อรรชนิดา หวานคง. (2559). การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในศตวรรษที่ 21. *วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร*, 7(2), 303-314.

Galazka, A. (2016). Presentation: Creating emotional awareness through drama in the second language acquisition. *EXPLORE-EXPRESS-EXCHANGE. Drama Boreale*. 2015, 33(61), 131-138.

Heathcote, D. (1991). *Collected writings on education and drama*. Northwestern University Press.

Macmillan Education. (2023). <https://www.macmillanenglish.com/th/catalogue/courses/very-young-learners/bebop-and-friends/levels-samples-1>

Mar, A. A., San, C. C. L., & Tang, J K.-Y. (2021). Effects of using drama in EFL classroom in a Myanmar context. *Journal of English Language and Linguistics*, 2(2), 103-104.

McCain, M., & Mustard, F. (1999). *Reversing the real brain drain: Early years study*. Ontario.

Ministry of Education, Singapore. (2019). *Nurturing early learners framework*.

https://www.nel.moe.edu.sg/qql/slot/u143/2022/Nuturing%20Early%20Learners%20Framework%202022_final.pdf

Oliver, R., & Nguyen, B. (2018). *Teaching young second language learners: Practices in different classroom contexts*. Routledge.

Ozgun Işyar, O., & Akay, C. (2017). The use of “drama in education” in primary schools from the viewpoint of the classroom teachers: Mixed method research. *Journal of Education and Practice*, 8(28), 215-216.

Pinter, A. (2017). *Teaching young language learners*. Oxford University Press.

Stanislavski, K. (1963). *Rabota aktera nad rol'yu* [Creating a role]. Geoffrey Bles.

Zein, S., & Butler, Y. G. (2023). *English education in Asia: Challenges and innovations*. Routledge.